

MŠMT: Učebnice Soudobé dějiny neobsahuje žádné zásadní chyby, není důvod pro odnětí schvalovací doložky

Praha, 11. září – Ministerstvo školství neshledalo v badatelské učebnici Soudobé dějiny žádné zásadní chyby a nevidí důvod pro odnětí schvalovací doložky. Takový je závěr šetření MŠMT, ministerstvo zároveň doporučilo v učebnici upravit pouze čtyři dílčí nepřesnosti.

Ministerstvo školství se v posledních týdnech zabývalo podnětem ze strany nového vedení ÚSTR, které se pustilo do kritiky učebnice Soudobých dějin. Ministerstvo nicméně po přezkoumání tohoto podnětu neshledalo v učebnici žádné zásadní chyby a nevidí důvod pro odnětí schvalovací doložky.

„Po obdržení tohoto podnětu jsme zadali zpracování posudku k této učebnici Národnímu pedagogickému institutu ČR a na základě všech podkladů jsme dospěli k závěru, že není důvod této učebnici odnímat schvalovací doložku, neboť je v souladu se vzdělávacími cíli školského zákona a také v souladu s platným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Neshledali jsme v učebních materiálech závažné chyby a domníváme se, že výhrady ÚSTR pramení spíše z nepochopení či přímo nepřijetí metodologického východiska učebnice,“ uvádí se ve stanovisku ministerstva školství, které Nakladatelství Fraus obdrželo v minulých dnech.

Nová učebnice Soudobé dějiny vychází z tzv. badatelské metody, která děti vede k bádání, hledání příčin vzniku různých historických událostí a jejich interpretaci. Spor o učebnici vznikl poté, co došlo k personálním změnám v Ústavu pro studium totalitních režimů. Současné vedení se distancovalo mj. i od učebnice, na které se předchozí vedení ÚSTR a jeho odborníci podíleli. Podle ničím nepodložených tvrzení nového vedení ÚSTR učebnice obhajuje komunismus.

„Naprostě odmítáme, že by nová učebnice měla jakýmkoli způsobem propagovat komunismus nebo zlehčovat jeho zločiny. Naopak otevírá řadu témat, o kterých se doposud děti neučily, propojuje výuku s moderními prvky a umožňuje dětem zjistit si co nejvíce informací. Jsme proto rádi, že ministerstvo školství nesmyslnou teorii o obhajobě komunismu nepotvrdilo,“ vysvětlila šéfredaktorka Nakladatelství Fraus Radka Šmahelová.

Ministerstvo od ÚSTR rovněž obdrželo konkrétní výčet údajných chyb. *„Po jejich posouzení jsme dospěli k závěru, že je v naprosté většině nelze považovat za faktografické ani pedagogické pochybení, jedná se spíše o odlišné interpretace vybraných dějinných událostí, jiné náhledy na věc a občas i vytrhávání vět z kontextu,“* odmítlo ministerstvo tyto údajné chyby.

Nicméně ve čtyřech případech (všechny jsou doslovně uvedeny níže) ministerstvo doporučuje opravy nepřesností. *„Všechny tyto připomínky akceptujeme. Než bude možné provést další dotisk, dáme učitelům k dispozici seznam oprav. Rovněž budeme i nadále sbírat zpětnou vazbu a případné další nepřesnosti či podněty,*

kteřé se ukážou jako problematické ve výuce, budeme zveřejňovat i s doporučením, jak s nimi nakládat," dodala Radka Šmahelová.

Konkrétní nepřesnosti, které MŠMT doporučuje v učebnici opravit:

- s. 43: chybný název odbojové organizace: Ústřední výbor odboje domácího (mělo by být Ústřední vedení odboje domácího);
- s. 48: Tzv. cikánské tábory v Letech u Písku a Hodoníně u Kunštátu „spravovaly české úřady“ – vyjádření není zcela přesné, tábory od jisté doby podléhaly okupační správě;
- s. 88: „Každá škola měla a má povinnost vést školní kroniku.“ – od počátku devadesátých let 20. století již není vedení školní kroniky povinností;
- s. 89: „/Disidenti/ Tvořili pestré společenství, jehož součástí byli reformní komunisté, nekomunisté, katolíci, ale i nonkonformní »máničky«“. Tento výrok by mohl být zavádějící a vést k domněnce, že se z věřících aktivně v disentu projevovali pouze katolíci, a ne zástupci jiných církví.

„I z těchto detailních poznámek je vidět, že ministerstvo učebnici zkoumalo opravdu důkladně. Věříme, že neutuchající a nesmyslná snaha ÚSTR o očeřňování učebnice bez prakticky jakýchkoli faktických výtek tímto ustane,“ domnívá se Radka Šmahelová. Nakladatelství Fraus právě kvůli kritice nabídlo přes léto učitelům učebnici v elektronické podobě k prostudování zdarma. *„A reakce učitelů jen potvrdily, že jsme se vydali správnou cestou,“* uzavřela Radka Šmahelová.

Ministerstvo ve svém stanovisku uvádí, že podrobnější vysvětlení toho, jak pracovat s učebnicí založenou na badatelském konceptu, napomůže eliminovat případné kritické ohlasy. *„Moderní dějiny jsou vděčným předmětem zájmu mediálního světa, jejich interpretace je stále živá, mnoho témat je zde velmi citlivých a vyvolávajících emoce, a proto i výběr učiva nebyl pro autory učebnice jednoduchý. Domníváme se, že pojetí učebnice následuje moderní trendy v dějepisném vzdělávání (badatelsky orientovaná výuka, koncepty historického myšlení) a je v souladu s východisky pro velkou revizi rámcových vzdělávacích programů, která je mimo jiné zaměřena na odklon od čisté faktografie,“* uzavírá ministerstvo.

Nakladatelství Fraus bude v rozvoji badatelské metody pokračovat i nadále, již proběhla pilotáž badatelské učebnice dějepisu pro 6. ročník, další budou následovat.